

Verklaring over ongunstige effecten van beleggingen op duurzaamheidsfactoren

We houden rekening met de ongunstige effecten van beleggingen op duurzaamheidsfactoren

Beleggingsbeslissingen hebben effect op de wereld. Zo kunnen beleggingen gunstige, maar ook ongunstige gevolgen hebben op duurzaamheidsfactoren. Deze duurzaamheidsfactoren hebben betrekking op een breed gebied van ecologische-, sociale- en werkgelegenheidszaken. Denk bijvoorbeeld aan de eerbiediging van mensenrechten of het behoud van de biodiversiteit. Binnen haar beleggingsbeleid houdt MN rekening met de negatieve impact op deze factoren en wordt er naar gestreefd om deze impact te beperken. MN toetst of de producten, diensten en bedrijfsvoering van een onderneming waarin geïnvesteerd wordt verantwoord is en wenselijk voor de directe betrokkenen zoals werknemers, maar ook voor indirecte betrokkenen zoals milieu en maatschappij.

De belangrijkste ongunstige effecten

Middels een ESG matrix brengt MN in kaart welke ecologische, sociale en governance (ESG) thema's MN als meest relevant identificeert voor pensioenfondsen. Relevantie wordt hierbij bepaald aan de hand van de invloed die het thema kan hebben op de beleggingen en de mate waarin de beleggingen invloed kunnen hebben op het thema.

Het thema milieu, of in het Engels *environment*, gaat over de manier waarop bedrijven natuurlijke hulpbronnen inzetten voor productieprocessen en hoe dat een impact kan hebben op zowel de bedrijfsvoering als de leefomgeving. Het belangrijkste onderwerp binnen dit thema is klimaatverandering, wat wordt veroorzaakt door de uitstoot van broeikasgassen als gevolg van productieprocessen van bedrijven. Gezien de grote impact van klimaatverandering op de leefomgeving, de financiële risico's die daarmee samenhangen en de relevantie van dit onderwerp voor de achterban van onze opdrachtgevers, besteden we hier veel aandacht aan. Hierbij wordt onder andere carbon footprint, waterverbruik in gebieden met potentiële waterschaarste en elektronisch afval gemeten.

Het thema sociaal gaat over de wijze waarop bedrijven omgaan met arbeidsrechten en mensenrechten. De belangrijkste onderwerpen binnen het thema sociaal zijn leefbaar loon, automatisering en kinderarbeid. Naast deze onderwerpen committeert MN zich aan internationale richtlijnen en ziet het erop toe dat bedrijven zich houden aan deze richtlijnen. De arbeidsomstandigheden in de waardeketen van het bedrijf, leefbaar loonbeleid en controverses bij bedrijven worden onder andere beoordeeld binnen dit thema.

Bij het thema governance (of *bestuur* in het Nederlands) horen onderwerpen die toezien op de samenstelling en het functioneren van een ondernemingsdirectie, maar ook op de beloning van bestuurders. Onafhankelijke controle, verslaglegging, fraude- en corruptierisico's en de belastingstrategie van bedrijven vallen ook binnen dit thema. Tot slot wordt gekeken naar in hoeverre ondernemingen een solide langetermijnstrategie voeren. Bij het beleggen in een bepaald land, bijvoorbeeld met staatsobligaties, zijn vooral fraude- en corruptierisico's aandachtspunten. Gekeken wordt onder andere naar de bestuurssamenstelling, de balans tussen mannen en vrouwen in de directie en het beloningsbeleid.

We ondernemen verschillende activiteiten om ongunstige effecten op duurzaamheid te adresseren

MN gaat op verschillende manieren om met de ongunstige effecten op duurzaamheid. Deze kunnen als volgt worden samengevat:

- Advies uitbrengen over de integratie van ESG factoren in het beleggingsbeleid (ESG-integratie)
- Uitsluiting van bedrijven
- Dialoog aangaan met bedrijven

Advies

Voor de meest relevante ESG thema's wordt een visie uitgewerkt in een *position paper*. MN adviseert haar opdrachtgevers over de thema's bij het samenstellen van beleggingsportefeuilles en aankopen van individuele beleggingen. Op welke wijze dit wordt gedaan, is onder meer afhankelijk van de beleggingscategorie, de (kwaliteit van de) beschikbare ESG data, de kosten, de wijze waarop een investeerder invloed kan uitoefenen en de beheervorm.

MN adviseert haar klanten, waaronder de pensioenfondsen PME en PMT, bij hun beleid inzake de CO₂-problematiek. In 2016 is MN gestart met het meten van de *carbon footprint* van de beleggingen in beursgenoteerde aandelen. Dit betreft de hoeveelheid CO₂ die wordt uitgestoten door de ondernemingen waarin MN namens haar klanten belegt. De footprint is een van de onderdelen van het klimaatbeleid van MN en is een belangrijk onderwerp in de gesprekken die MN voert met ondernemingen en externe managers.

Uitsluiting

MN en haar opdrachtgevers kiezen ervoor om niet te beleggen in bepaalde sectoren. De bedrijfsvoering of de producten van bedrijven binnen de uitgesloten sectoren hebben sterke ongunstige effecten op mens, milieu en maatschappij. Tegelijkertijd is er weinig perspectief dat deze bedrijven hun bedrijfsvoering of hun producten dusdanig kunnen aanpassen dat deze ongunstige effecten geheel of significant worden weggenomen. Meer informatie over de door MN gehanteerde uitsluitingen is [hier](#) te vinden. MN volgt ook uitsluitingslijsten die door haar opdrachtgevers worden voorgeschreven.

Naast het uitsluiten van bedrijven vanwege hun specifieke bedrijfsvoering of product, sluiten MN en haar opdrachtgevers ook bedrijven uit omdat hun bedrijfsvoering relatief, in vergelijking met peers, in sterke mate ongunstige effecten veroorzaken.

Dialoog aangaan met bedrijven

MN is als vertegenwoordiger van haar opdrachtgevers een betrokken aandeelhouder. Dat betekent dat MN toeziet op hoe ondernemingen waarin we namens onze opdrachtgevers beleggen omgaan met duurzaamheidsfactoren en indien nodig ook met deze ondernemingen in gesprek gaan. Op deze manier oefent MN invloed uit op bedrijven. Daarnaast stemmen we op aandeelhoudersvergaderingen van de ondernemingen waarin opdrachtgevers aandelen houden. Het betrokkenheidsbeleid wordt in samenspraak met opdrachtgevers opgesteld en wordt vervolgens door MN uitgevoerd. Daarnaast heeft MN een eigen betrokkenheidsbeleid. Meer informatie over het betrokkenheidsbeleid is [hier](#) te vinden.

Naleving van gedragscodes en internationaal erkende normen voor verantwoord ondernemen

MN is ondertekenaar van de Principles for Responsible Investment van de Verenigde Naties (UNPRI). Dit is een wereldwijd kader van zes principes die zijn opgesteld om verantwoord beleggen wereldwijd te stimuleren. De principes vormen samen met internationale verdragen als de Verklaring van de Rechten van de Mens het fundament van hoe MN verantwoord belegt.

Naast de UN PRI zijn er een aantal belangrijke standaarden en initiatieven waaraan MN zich heeft gecommitteerd:

Carbon Disclosure Project (CDP)

Climate action 100+

Dutch Fund and Asset Management Association (DUFAS)

Eumedion

Global Impact Investing Network (GIIN)

Global Real Estate Sustainability Benchmark (GRESB)

European Association for Investors in Non-Listed Real Estate Vehicles (INREV)

International Corporate Governance Network (ICGN)

Institutional Investor Group on Climate Change (IGCC)

Inventor Stewardship Group (ISG)

Pensioenfederatie (PMT&PME)

Platform Carbon Accounting Financials

Platform Duurzame Financiering (werkgroep Klimatrisico's)

Platform Living Wage Financials

Reporting & Assessment Advisory Committee (RAAC)
Sustainable Palm Oil Investor Working Group
Sustainable Pension Investment Lab
UNPRI (Principles for Responsible Investment)
Workforce Disclosure Initiative (WDI)
Working group UNPRI Food and Agri
Working group UNPRI Cobalt and child labor
Working group UNPRI OECD guidelines
SAC Investor Consultative Group
Erasmus Research Platform for Sustainable Value Creation